

	<p>reklámkampány része volt, mellyel arra kívánták felhívni a figyelmet, hogy a Rijksmuseum egyik szárnya ismét megnyitja kapuit.)</p> <p>A performance rövid értékelése: a jó reklám, a szokatlanság hatása, az ellentét, mint komikumforrás, a zene szerepe. a gyors vágások</p> <p>Ki volt a szponzor?</p> <p>A jelenet egyik központi figurája egy tolvaj volt. Tudtok-e olyan műalkotásokat (filmeket, olvasmányokat, képeket) megnevezni, amelyek a „lopást” tematizálják?</p>		<p>filmelemzési készségek fejlesztése</p>	<p>Várt válaszok: főleg olyan filmalkotások, ahol a „tolvajok” rokonszenves gazemberek.</p>
2	<p>fogalmi előkészítés</p> <p>Miért válnak ezek a filmhősök rokonszenvesse?</p> <p>Ugyanennek a jogi megítélése?</p>	<p>frontális +tanulók válaszolnak</p>	<p>jogilag ellentétes megítélés rögzítése</p>	<p>Várt válaszok: személyes tulajdonságaik (okosság, kreativitás, helyzetfelismerés) Tulajdon elleni vétség, bűn, bűnszervezet</p>
5	<p>Az irodalomban is ismert cselekményszervező elem a „lopás”. Idézetek alapján mondjátok el a történetet.</p> <ol style="list-style-type: none"> Idézet: Homérosz: Odüsszeiaja: Odüsszeusz több társát felfalja Polüphemosz, a küklopsz, Odüsszeusz megvakítja, megszöknek, s elhajtják Polüphemosz juhait. idézet: Hermész, többek között a tolvajok istene, ellopja Apollón teheneit. idézet: Prométheusz ellopja Héphaisztosz műhelyéből a tüzet, és az embereknek adta. 	<p>frontális idézetek felolvasása tanulói válaszok</p> <p>tanulók pármunkája tanulók válaszolnak</p>	<p>tartalom felidézése: szóbeli szövegalkotás készségének fejlesztése, lényegkiemelés, sűrítés gyakoroltatása</p>	<p>irodalmi művek felemlítése, idézetek segítségével</p>
5	<p>Konklúzió kialakítása</p> <p>Három tanuló – három szereplő vád és védőbeszéde a cselekménnyel kapcsolatban</p>	<p>tárgyalás szimulálása</p>	<p>érvelés beszédhelyzetének gyakorlása</p>	

	Odüsszeusz: elfogadott harci cselekmény- kifosztás Hermész: furfang, tréfa Prométheusz: felfedezés, találmány, szellemi tulajdon átadása			
2	szövegértés vita kialakítása A mellékelt szövegek alapján fogalmazzatok, meg, hogy ma melyik törvény védené Talósz mester találmányát! <i>Daidalos, az athéni ezermester, féltékenységből megölte unokaöccsét és tanítványát, Talósz, a fazekaskorong és a fűrész feltalálóját. Ezért halálra ítélték, de ő Krétába menekült, és itt Minósz király szolgálatába állott. Mikor Minósz feleségének, Pasziphaének [pasziphaé] félig bika alakú gyermeke született, a Minótauros, Daidalosz építette számára a labirintoszt. De Minósz azután sem engedte el maga mellől.</i> <i>Daidalosz megunta már Krétát és a hosszú számkivetést, és megérintette lelkét a honvágy, de minden oldalról tenger állta útját.</i>	jogi szöveg alk. egy irodalmi mű szereplőire, szövegértés	1999. évi LXXVI. tv. a szerzői jogról – bevezető rendelkezések részlete 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról I. Fejezet A szabadalmi oltalom tárgya (részlet)	A gyilkosság büntetőjogi kategória. Szabadalmak oltalmáról szóló törvény védené
10	plágiumvita a magyar irodalomból Melyik volt a magyar irodalom első plágium ügye? Segítő kérdések, vagy további információk Kinek a nevéhez fűződik az Iliász-pör? <i>Kölcsey lefordította az Iliászt, Kazinczy egy másik fordítónak, Vályi Nagy Ferencnek a rendelkezésére bocsátotta, s Vályi Nagy Ferenc pedig felhasználta Kölcsey fordítását a saját munkájához.</i> Hogyan értékeli Vályi Nagy szöveg átvételét? <u>Kölcsey Kazinczy</u> <i>lopás/ plágium</i> használja, követi a példát Mivel menti Vályi Nagy tettét?	közös tanári- tanulói munka szemponttáblázat használata ha kell, a tanár rávezető	Kinyomtatott részletek Az Iliászi pör címmel megjelent levelezésből. Szemponttáblázat – mellékelve a szöveg	Kölcsey- életmű részleges felemlítése Szövegértési feladat, szempont táblázat kitöltése, értékelés fogalmi háló bővítése

	<p><u>Kölcsey Kazinczy</u> <i>Nincs mentség. Csak Homéért jobban akarta átadni, mesterség szeretete vezérli, szép lélek</i></p> <p>Milyen esetben nem szégyen mástól szöveget átvenni? <u>Kölcsey Kazinczy</u> <i>auktort meg kell nevezni , jó fordítás legyen Homéroszból</i></p>	<p>kérdésekkel segíti, kiegészíti a szempontokat, táblázatot frontális + tanulói válaszok</p>		<p>motiválás önálló véleményalkotás</p>
3	<p>intertextualitás/szövegköztiség/evokálás fogalma Melyik magyar művet evokálják Arany és Babits versei? <i>Vörösmarty M.: Szózat</i> Milyen elemek valósítják meg az intertextualitást? <i>szószerkezetek, mondattöredékek</i> A hangnem miként alakul? <i>emelkedett: Babits Arany</i> <i>ironikus: Arany: Hasadnak rendületlenül</i></p> <p>Arany János: Magányban <i>Az nem lehet, hogy milliók fohásza</i> <i>Örökké visszamálljon rólad, ég!</i> <i>És annyi vér - a szabadság kovásza -</i> <i>Posvány maradjon, hol elönteték.</i></p> <p>Babits: A könnytelenek könnyei (...) <i>s zokogva, hajh, hogy annyi szív</i> <i>hiába onta vért,</i> <i>a könnytelenek könnyei</i> <i>legyetek a honért!</i> (...) <i>S a sirt népek veszik körül,</i> <i>öröklő káröröm;</i> <i>és kígyó csúsz a sir fölött,</i> <i>de virág nem terem.</i></p>	<p>szövegek alapján megfogalmazott konklúzió</p>		

Babits: Ezerkilencszáznegyven

*Mi minden voltál már nekem, édes hazám!
De most érzem csak hogy mi voltál igazán.
Most érzem hogy nincs hely számomra kívül
s mi börtönnek látszott, szabadság tornya lett.
Most érzem hogy sorsom a hazámnak sorsa,
mint fához a levél, hulltomig kapcsolva,
mert nem madár vagyok, hanem csak falevél,
mely ha fája kidőlt, sokáig ő sem él.*

Arany János: Letésem a lantot

*Letésem a lantot. Nehéz az.
Kit érdekelne már a dal.
Ki örvend fonnyadó virágnak,
Miután a törzsök kihál:
Ha a fa élte megszakad,
Egy percig éli túl virága.
Oda vagy, érzem, oda vagy
Oh lelkem ifjusága!*

Vörösmarty Mihály: Szózat

*Hazádnak rendületlenül
Légy híve, oh magyar;
Bölcsőd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.*

	<p><i>A nagy világon e kívül Nincsen számodra hely; Áldjon vagy verjen sors keze; Itt élned, halnod kell.</i></p> <p>Arany János: Hasadnak rendületlenül</p> <p><i>Hasadnak rendületlenül Légy híve, oh magyar! Bölcsődtől kezdve sírodig Ezt ápold, ezt takard. A nagy világonekivül Nincs más, amit mivelj: Áldjon vagy verjen sors keze, Itt enned, innod kell.</i></p>			
10	<p>konklúzió a tanultak összefoglalása A következő fogalmak felidézése, mellé az órai példák szabadalom szerzői jog plágium intertextualitás</p>	<p>közös tanári, tanulói munka diákok hozzászólása a tanár kulcsszavakat, alapvető információk a táblára</p>		
2	<p>az óra befejezése, kitekintés <u>házi feladat kijelölése:</u> Lehet-e plágiummal illetni a vendégszövegek alkalmazóit? Milyen szerzői problémákat, milyen fordítói problémákat vet fel az evokáció? Mi a jogi megoldás pl. Esterházy regényének német kiadásában?</p>	<p>frontális munka</p>	<p>Cikk a Litera irodalmi portálról http://www.litera.hu/hirek/cafolta-az-esterhazyt-ert-vadakat-terezia-mora</p>	

Érvek és ellenérvek gyűjtése a cikkből! <u>Cáfolta az Esterházyt ért vádakat TereziaMora</u>			
---	--	--	--

Kiegészítés:

Szemponntáblázat: Iliász-pör

	Kölcsey	Kazinczy
Hogyan értékeli Vályi Nagy szöveg átvételét?	lopás/ plágium	használja, követi a példát
Mivel menti Vályi Nagy tettét?	Nincs mentség	Csak Homéért jobbanakarta átadni mesterség szeretete vezérliszép lélek
Milyen esetben nem szégyen mástól szöveget átvenni?	auktort meg kell nevezn	jó fordítás legyen Homéroszból

D) Mellékletek listája

irodalom3_intertextualitas_szovegek.docx

irodalom3_intertextualitas_tanarikezikonyv.docx

E) További források, bibliográfia

További támogató anyagok pedagógusoknak: http://www.sztnh.gov.hu/hivatalrol/IP_oktatas/tajekoztato_pedagogusoknak.pdf